

**DÖRGICSE KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATÁNAK
GAZDASÁGI PROGRAMJA
2024-2029.**

ALAPCÉLOK

A gazdasági program célja, hogy a képviselő testület a választási ciklusban ebben a programban meghatározott célkitűzések elérése érdekében dolgozzon.

A képviselő testület a programban meghatározott célokon túl, alapfeladatának tekinti a község működőképességének biztosítását a takarékoság, gazdaságosság és hatékonyság elveinek figyelembevételével.

GAZDÁLKODÁS ÉS FEJLESZTÉS

Gazdaságélénkítés, munkahelyteremtés

A gazdasági élet fejlesztése, a munkahelyteremtés, a község eltartó-képességének erősítése az önkormányzatok stratégiai feladata. A településen élők ugyanakkor csendes, nyugodt élet reményében költöztek ide, illetve maradtak szülőfalujukban. Ezért a gazdasági célkitűzéseknek is ehhez kell igazodniuk.

Dörgicse történelmi gazdasági formája, a szőlészeti-borászati ágazat problémákkal küzd: a dráguló termelési költségek, a munkaerő hiánya, a borfogyasztás visszaesése. Ennek megfelelően mezőgazdaságból élők, vagy az jövedelemkiegészítő tevékenységként végzők száma csökkenő tendenciát mutat. A mezőgazdasági területeken nyaralók semmiképpen nem korlátozhatják a gazdálkodókat a munkavégzésben.

Az gazdaság fejlesztésének elsősorban a turizmus területére kell koncentrálni, szem előtt tartva azt a tényt, hogy a helyben lakók nem szeretnék a tömegturizmus negatív hatásait a faluban elszenvedni. A turizmus fejlesztés így elsősorban a magánházaknál kialakított falusi turizmus fejlesztését jelenti, és az ehhez kapcsolódó vendéglátást (pl. falusi vendégasztalok).

A helyi infrastruktúra fejlesztésében a közlekedés, az internethozzáférés és a biztonságos áramellátás fejlesztése kiemelt feladat, mert így az otthonról, home-officeből dolgozók munkavégzése is biztosítható, de ezt igénylik a vendéglátó-helyek, pékségek, cukrászdák is.

Ebbe illeszkedik be, hogy idén csatlakoztunk a Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség (BIFÜ) által vezetett „*Balaton térségi közösségi energetikai mintaprojekt*”-hez. A projekt célja, hogy a helyi energiatermelő kapacitásokat (intézményi is lakossági HMKE-k) és a helyi energiafelhasználási igényeket egy energiaközösségen belül hatékonyan összehangoljuk. A munka jelenlegi első fázisában a megvalósításhoz szükséges települési energiamérlegek készülnek a BIFÜ szakembereinek támogatásával, melynek során felmérésre kerülnek a fogyasztói helyek energia adatai és a létező vagy tervezett energiatermelő és tározó eszközök paraméterei. Az így létrejövő adatbázis képezi a tervezés alapját, melynek keretében a fogyasztói menetredek, teljesítményigények és a megújuló energiaforrás képessége kerül összevetésre a lokális energiaközösségi felhasználás lehetőségeivel. A projekt településünk számára tud javaslatot tenni a településen meglévő energiatermelés, felhasználás, és ezek összhangjának fejlesztési lehetőségeire, irányaira. A projekt második fázisában a lakosság, a helyi vállalkozások és intézmények bevonásával egy energiaközösséget hozunk létre, amelyen belül az energiahasznosítás hatékony helyi összehangolásával és belső elszámolásával a közösség tagja jobban járnak. A helyi energiahasznosítás újragondolása lehetőséget teremt a helyi közlekedés környezetkímélőbb módjai felé elmozdulni, megteremtve az e-mobilitáshoz szükséges infrastruktúrát is (pl. töltőpontok kialakítása).

A helyi beruházásoknál – törvényes kereteken belül – előnyben kell részesíteni a helyi vállalkozásokat.

Beruházás, fejlesztés

A legfontosabb stratégiai cél Dörgicse ivóvízellátásának (és gazdasági víz ellátásának) megoldása. Ezért meg kell vizsgálni egy saját kút fúrásának lehetőségét a Bakonykarszttal együttműködve, mert a Balatoncsicsói vízvezetéken az ide érkező víz jelentős része elszivárog. Ugyancsak fontos lenne összekötni (helyreállítani a tönkrement összeköttetést) a Sárkút és a Kukolla kút között, hogy a gazdálkodáshoz szükséges víz (peremetezővíz, állatok itatását szolgáló víz) nagyobb biztonsággal rendelkezésre álljon.

Legfontosabb építményfejlesztési célunk e ciklusban egy új faluház építése. A jelenlegi épület térszerkezet nem megfelelő, az egyetlen nagy (hosszú és keskeny) közösségi tér alkalmatlan nagyobb rendezvények lebonyolítására, leginkább színházteremként hasznosítható.

A falu árbevételének növelése érdekében megvizsgáljuk a jelenlegi konditermet és az egykori Bakancsos vendégház mögötti pajta épületet lakássá való átalakításának lehetőségeit. Ez biztosítaná, hogy albérleti bevételre tegyen szert a falu, mert az ingatlanforgalmi adó mellett ez látszik az egyetlen olyan bevételnek, amely nem esik a kormányzati elvonások áldozatául.

Az új dörgicsei lakópark területén meg kell oldani az utak aszfaltozását, amint az építkezések befejeződtek. A lakópark elé tervezünk egy buszmegállót elhelyezni, amihez a buszok útvonalát is át kell alakítani az üzemeltető társasággal egyeztetve. A lakópark megközelíthetőségét a falu központjából sétálóutca kialakításával szeretnénk segíteni.

A kisdörgicsei területen korszerűsíteni kell a világítást (a még meglévő hagyományos lámpatestek cseréjével). Az új, energiahatékony LED-es lámpatestek csökkentik a falu villanyszámláját is.

Mindhárom faluban lassítani kell a forgalmat olyan módon, hogy a gyalogosok és a biciklisták nyugodtan közlekedhessenek.

A gernyei Boldogasszony templomrom állapota omlásveszélyes. Az állammal közösen el kell végezni a romtemplom konzerválását a következő évtizedekre.

SZAKMAI CÉLPROGRAMOK

Kultúra

Dörgicsén – a Balaton-felvidéki falvak többségéhez hasonlóan – kicserélődőben van a lakosság. Az újonnan beköltözők és az itt született lakosság kulturális igénye eltérő, amelynek összehangolása nagyon bonyolult feladat.

A kulturális programok szervezése három pilléren nyugszik: a falu kulturális referense, a Dörgicséért Közalapítvány, valamint a civil szervezetek és kezdeményezések (pl. Virágzó Dörgicse civil társaság) együttműködésén. Az utóbbi években ez az együttműködés sokszínű, érdekes programokat eredményezett, amelyek közül kiemelkedik a Kocsmakultúra rendezvénysorozat, a Középkori sokadalom és a hagyományos falusi programok, mint pl. disznóvágás, Adventi köszöntések, stb.

A Dörgicsei Termelői Piac egyben kulturális helyszín is, amely önállóan is szervez programokat. Ez a helyszín ad teret a jövőben olyan rendezvényeknek is, amelyet az Alapítvány, civil szervezet vagy az Önkormányzat szervez: Ökopalánták, kézműves foglalkozások.

A kultúra kiemelt finanszírozási célja az Önkormányzatnak.

Sport

Dörgicsén a futballcsapat megszűnt, a helyi fiatalok más falvak sportpályáira járnak focizni.

A falu konditermét két éve újranyitottuk, lényegében senki nem használja.

Ezért meg kell fontolni minden sportolással kapcsolatos beruházást: olyan létesítményt kell kialakítani, amelyik nyáron az itt nyaraló turisták igényeit is kielégíti. Ez lehet multifunkciós sportpálya, vagy tenispálya. Ebbe a beruházásba csak akkor szabad belevágni, ha megtérülése vagy legalább a használata biztosított.

Turizmus, idegenforgalom

A község hosszú távú érdeke, hogy – az ipari fejlesztési lehetőség hiányát pótolva – növelje a turizmus, az idegenforgalom szerepét a település gazdasági életében.

A faluban önálló turisztikai célpontok vannak: ilyen a Levendula Major vagy a Kaáli Auto Motor Múzeum. Ebben az esetben az átutazó turisták megállítása lenne a cél, annak elérése, hogy a látványosság megtekintése után a faluban ebédeljenek (Lelkem étterem), sütizzenek és borozzanak az átutazók. Ez elsősorban a látványosságok és a vendéglősök keresztértékesítési megállapodásaival lendíthető fel.

A faluban a szálláshelyek száma folyamatosan nő, kihasználtságuk a nyári hónapokban maximális. Ezeken a szálláshelyeken kell ajánlani a helyi programokat, látványosságokat.

A helyben nyaralóknak programajánló készül, amelyből értesülhetnek a falu programjairól. Érdemes lenne egy olyan közösséget alkotni a környező falvakkal, amelyben kölcsönösen ajánlanánk egymás programjait, így sokkal több lehetőség tárulna fel az itt nyaralók előtt.

Dörgicsén nincs elegendő borászat ahhoz, hogy pincetúrát lehessen szervezni. Ezért a környékbeli borászatokkal kell összefogni annak érdekében, hogy egy több pincét érintő pincetúrát lehessen szervezni a borkedvelőknek. Ezt olyan buszjáratral kell kiegészíteni, amely a szállás és a borászatok között vállalja a látogatók szállítását.

Az agroturizmus egy olyan szálláshely-mezőgazdasági üzem kombináció, ahol a látogató a gazdálkodási környezetben pihenheti ki magát. Ezt igyekszünk egyetlen helyre koncentrálni, mert így a gazdálkodók és a nyaralók érdekei az adott területen belül összeegyeztethetők – és ezen a területen van szennyvízbekötésre lehetőség.

A Dörgicsét és látványosságait bemutató könyvek, turisztikai térkép, honlap tartalmát folyamatosan fejleszteni kell az Önkormányzat és az érintett vállalkozók bevonásával.

A turizmus, idegenforgalom fejlesztését az Önkormányzat a helyi vállalkozásokkal együtt finanszírozza.

Környezetvédelem

Dörgicse természeti értékei felbecsülhetetlenek, annak megóvása kiemelt jelentőséggel bír.

Dörgicse településformája falu, nem tanyatömörülés. A külterületeken nem biztosítható a vezetékes víz, ezért minden épülethez kutat kell fúrni. A gazdasági tevékenység vízigénye egy család vízigényéhez képest csekély, és a szennyvizet is zártan kell kezelni. Ugyanakkor a családi házak mellé épített biológiai szennyvíztisztítók (amelyek elszivárogtatják a derített szennyvizet) nem bontják le a hormonokat és az antibiotikumokat, amelyek a talajban vándorolva a falu felszíni vízkészletét szennyezik el. Ezért kulcsfontosságúnak tartjuk a külterületek beépítésének korlátozását.

Jelen program írásával egyidejűleg készül egy törvényjavaslat, ami szélesebb lehetőséget ad az önkormányzatoknak a betelepülések megakadályozására. A faluba beköltözőket tárt karokkal várjuk, de a külterületek „elfalusiasodását” minden létező eszközzel igyekszünk gátolni.

A faluban létesítettünk egy hulladékgyűjtő szigetet, amely sokat segít a környéken korábban lerakott hulladék kezelésében. Ezt a jövőben is fenn kell tartani.

A zöldhulladék kezelését át kell alakítani úgy, hogy a nyesedék komposztálható legyen.

Mezőgazdaság

A mezőgazdaság átalakulóban van a klímaváltozás miatt. Gyakoriak az elhúzódó aszályok. Ezért a mezőgazdaságban a talajmegóvó gazdálkodás elterjesztése lenne a cél. Ennek érdekében már szerveztünk tudományos előadást. Ezt a képzést mindenképpen erősíteni kell.

Ugyancsak megkerülhetetlen tény, hogy őshonos gyümölcsöseink már nem érzik jól magukat az aszályos és forró Dörgicsei medencében, és új falok (kivi, olíva) telepítésével kell kísérleteznie a gazdálkodóknak.

A külterületi gazdálkodás egyik legnagyobb gátja az elszaporodott vadállomány: elsősorban az őzek és a szarvasok. Ezek az állatok hatalmas károkat okoznak az egyre csekélyebb számú gazdálkodónak – és szinte lehetetlen elvárás, hogy a gazdálkodók ne védjék javaikat kerítésekkel.

A helyi állattenyésztés is problémákkal küzd: az országos szőlő-kataszter besorolások, a felaprózódott birtokszerkezet és a termőföld (beépíthető telekként meghatározott) magas ára lényegében ellehetetleníti haszonállatok tartását külterületen – még akkor is, ha az a lovasturizmus miatt fontos lenne a településnek.

A gazdaságokhoz vezető utak felújítását részben önkormányzati forrásból (pályázati pénzből), részben a telektulajdonosok által fizetett összegből lehet megvalósítani. Minden gazdálkodónak elemi érdeke a birtokának megközelítése, ezt a feladatot a szűkös erőforrásokkal bíró Önkormányzatra terhelni nem lehet.

Fontos lenne létrehozni gazdaköröket, amelyben a helyi szőlészek-borászok megosztanák egymással tapasztalataikat a gazdálkodásról. Itt elsősorban a gazdák önszerveződésére számítunk.

SZOCIÁLIS GONDOSKODÁS

Ifjúsággal való törődés

Az ifjúsággal való törődés intézményesített formája - az oktatási-nevelési intézmények mellett, azokkal szorosan együttműködve – a Balatonfüredi Szociális Alapszolgáltatási Központ. Ezen belül a Gyermekjóléti Szolgálat feladata a családgondozás.

Dörgicse támogatja a meglévő ösztöndíj-rendszereinken keresztül a tehetséges fiatalok továbbtanulását.

A fiatalok helyben maradása nem megoldott.

A faluból a diplomás fiatalok beköltöznek a környékbeli városokba, és elszakadnak szülőfalujuktól. Ennek megállítására egy „szerethető falut” kívánunk kialakítani, amelyben a programok lehetővé teszik a gyerekeknek, hogy megszeressék Dörgicsét. A távmunkában végezhető állások számának növekedése biztató lehet a diplomások helyben maradásában.

Ugyancsak fontos a nem diplomás fiatalok helyben tartása. Ez a családi üzemek, gazdaságok átvételével valósítható meg. Fontos, hogy olyan családok beköltözését támogassuk, ahol gyerekek vannak, mert így biztosítható a falu fenntartása.

Időskorúakkal való törődés

A község időskorú lakossága fokozottabb megbecsülést, gondoskodást igényel. Ennek érdekében, a Falugondnoki Szolgálat működtetésével biztosítjuk a házi segítségnyújtást, betegápolást, az idős emberek életviteli nehézségeinek megoldását.

AZ ÖNKORMÁNYZAT KAPCSOLATRENDSZERE

Lakossági kapcsolatok

Az Önkormányzat kiemelt feladatának tekinti a lakosság folyamatos tájékoztatását a közügyek alakulásáról. Ennek intézményesített eszközeit a jövőben is fenntartjuk:

A Képviselő-testület évente közmeghallgatást tart. Itt a település polgárai tájékoztatást kapnak az elmúlt időszak aktuális témáiról, ugyanakkor kifejtetik véleményüket közérdekű kérdésekben.

A község valamennyi háztartásába eljuttatjuk az Önkormányzat hírlevelét. Ezen keresztül is tájékoztatjuk a lakosságot a közéletéről, ugyanakkor teret biztosítunk a közvélemény megjelenítésének is.

Dörgicse hivatalos Facebook oldalán tesszük lehetővé a gyors információáramlást.

Intézményesített kapcsolatok

Dörgicse közbiztonságát a Balatonfüred Városi Rendőrkapitányság biztosítja.

A gazdaságos működés érdekében Dörgicse, Vászoly, Pécsely és Balatonszőlős Balatonfüreddel egy közös önkormányzati hivatalt tart fent.

Nemzetközi kapcsolatok

Összegzés

Dörgicse Község Önkormányzata akkor képes egy élhető falu létrehozására, ha széleskörűen össze tud fogni a lakossággal. Sem a kulturális programok, sem a vállalkozások fejlesztése, sem a természeti-gazdálkodási környezet rendezése nem megoldható anélkül, hogy a lakosok, vállalkozók ne vennék ki a részüket a feladatokból. Az elmúlt évek munkájának eredményeként megújult a Dörgicséért Közalapítvány kuratóriuma, újra tetterre kész emberek kerültek pozícióba. Kiváló az együttműködés az Önkormányzat, az Alapítvány és a civil szervezetek (pl. Virágzó Dörgicse civil társaság, Dörgicsei ökoklub) között és minden ide költöző vagy itt született lakost együttműködésre buzdítunk, hogy csatlakozzanak az Alapítvány és a civil szervezetek kezdeményezéseihez, programjaihoz és nem utolsósorban munkájához.

Záradék:

Dörgicse Község Önkormányzatának 2024-2029. évi Gazdasági Programját Dörgicse Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a 28/2025.(IV.28.) számú képviselő-testületi határozatával jóváhagyta.

Szarvas Zsolt
aljegyző

